

Przedpłata:
(za egzemplarz nieobowiązkowe)
Miesięcz.
7000 mk.

ORĘDOWNIK URZĘDOWY

powiatów Krotoszyńskiego i Pleszewskiego

wychodzi w środy i soboty

ADMINISTRACJA: DRUKARNIA POLSKA — KROTOSZYN, UL. KOŁO MI. SKA 16. TELEFON L. 47.

REDAKCJA DZIAŁU URZĘDOWEGO — STAROSTWO W KROTOSZYNIE — TELEFON 60.

Cena ogłoszeń:
za wiersz milimetr.
lub jego miejsce
500 mk.,
mil. wiersz reklamy
700 mk.

Zmiana godzin przepuszczania przez przejście graniczne w Zdunach.

Od 1 października br. można przechodzić przez przejście graniczne w Zdunach tylko od godziny 8 do 12 przedpołudniem i od 1 do 5 popołudniu.

Krotoszyn, dnia 25 września 1923 r.

Starosta Dr. Dalbor.

Podwyższenie taksy kominiarskiej w powiecie Krotoszyńskim.

Taksę kominiarską ogłoszoną w Orędowniku Powiatowym nr. 53 z dnia 29 sierpnia 1923 podwyższam od 1 września 1923 o 100%, a od 1 października 1923 o 300%.

Krotoszyn, dnia 25 września 1923 r.

Starosta Dr. Dalbor.

Składki na Pow. Komitet Dobroczyńności.

Na listę składkową gminy Osusz złożono następujące ilości żyta:

Szynkowiak Jan 32 ft., Kołodziej Franciszek 20 ft., Kajka Franciszek 14 ft., Minta Jan 10 ft., Bachorz Michał 40 ft., Mądry Jakób 21 ft., Szcurek Jan 14 ft., Pyba Stanisław 25 ft., Ptak Stanisław 11 ft., Ludwiczak Jan 15 ft., Pypowski Maciej 50 ft., Mann Wilhelm 36 ft., Berek Jan 53 ft., Szcurek Wawrzyn 25 ft., Minta Franciszek 45 ft., Berek Franciszek 50 ft., Krawczyński Józef 17 ft., Szóstak Jan 15 ft., Nanysł Piotr 17 ft., Jagła Józef 50 ft., Broda Szczepan 15 ft., Junik Antoni 15 ft., Szóstak Stanisław 15 ft., razem 6,35 ctr.

Paulina Jendryke, Bestwina mk. 19,200.

Za te daty składam ofiarodawcom serdeczne podziękowanie.

Z poprzednimi składkami w gotówce razem 29.686.775 mk., w zoziozu 212,11 ctr.

Krotoszyn, dnia 25 września 1923 r.

Starosta Dr. Dalbor.

Zmiana niektórych cen wytucznych na czas do 30.9.1923.

Ziemniaki na centnary po 65,00 0 mk.
na funty po 750 mk.
Kurczęta para 80 do 100,000 mk.
Smalec amerykański funt 60,000 mk.
Mięso wieprzowe funt 38 do 40,000 mk.
Mleko zbierane litr 1,600 mk.
Masłanka litr 1,600 mk.

Krotoszyn, dnia 25 września 1923 r.

Za Komisję ustalania cen.

Starosta Dr. Dalbor.

Ruch graniczny zwierząt domowych na granicy polsko-niemieckiej.

Według rozporządzenia policeweter. p. Wojewody Poznańskiego z dnia 11 września 1923 r. ogłoszonego w Dzienniku Urzędowym Wojew. w Pozn. przy przekraczaniu granicy polsko-niem. końmi woźnika winien mieć przy sobie zaświadczenie wystawione przez Starostwo. Do zaświadczenia używa się formularzy drukowanych w językach polskim i niemieckim z następującymi rubrykami: a) imię i nazwisko właściciela b) stanowisko lub zawód, c) miejsce zamieszkania, d) dokładny opis konia (maść, rodzaj, wiek, znaki szczególne). Urzędowy lekarz weterynaryjny poświadczając na zaświadczeniu, że konie są wolne od objawów chorób zakaźnych. Zaświadczenia te z urzędowym stwierdzeniem stanu zdrowotności przez lekarza wet. są ważne na przeciąg 4 tygodni od daty wystawienia. Koszta formularzy zaświadczeń ponoszą zainteresowani właściciele koni.

Według tego samego rozporządzenia zwierzęta domowe (konie, przeżuwacze, bydło rog., kozy, owce, trzoda chlewna, drób, psy i koty) przekraczające granicę polsko-niemiecką w celu użycia do pracy, pędzone na pastwisko trwale lub czasowe podlegają uprzednio zarejestrowaniu i specjalnej kontroli weterynaryjnej.

Przekroczenia tych postanowień podlegają surowym karom a w danym razie i konfiskatom zwierząt.

Krotoszyn, dnia 22 września 1923 r.

Starosta: Dr. Dalbor.

Podwyższenie opłat stempelowych.

Rozporządzeniem Ministra Skarbu z 15. 9. 1923 r. (Dz. U. nr. 93) zostały podwyższone opłaty stempelowe od 1 października 1923 r. według wykładnika 4, 8. (Patrz Orędownik nr. 23 i 39 z 1923 r.)

Odąd wynosi opłata od zwykłego podania i poświadczenia urzędu państwowego 120,000 mk., od każdego załącznika do podania 24,000 mk. duplikat dokumentu lub odpis urzędowy 56,000, poświadczenie zgodności odpisu 24,000 mk., poświadczenie własnoręczności podpisu 16,000 mk.

Równocześnie zostały w tym samym stosunku podwyższone opłaty od specjalnych podań i koncesji np. o zezwolenie na prowadzenie przedsiębiorstwa zarobkowego I, II, i III. kat. lub handlowego I. i II. lub na zmianę instalacji — podanie i świadectwo po 2 milj. mk., od innych i od zgłoszenia przedsiębiorstw po 400 tysięcy mk., o urządzenie widowiska, zabawy — podanie i zezwolenie po 280 tys. mk. — o późniejsze zamykanie lokalu publ. podanie 8 milj. mk., a zezwolenie 40 milj. mk. — o zmianę nazwiska podanie 2 milj. mk. zezwolenie 12 milj. mk., akt uznania obywatelstwa polskiego 2 milj. 800 tys. mk.

Stosowanie podwyżki do podań zależy od dnia wniesienia podania a do świadectw od dnia ich wystawienia.

Krotoszyn, dnia 24 września 1923 r.
Pleszew,

Starosta Dr. Dalbor.

Starosta Kutzner.

Podwyższenie wysokości kar pieniężnych sądowych i administracyjnych.

Z dniem 6 października 1923 wchodzi w życie ogłoszona w Dz. U. Nr. 92 z r. 1923 poz. 721 Ustawa z dnia 11 sierpnia 1923 r. zmieniająca niektóre przepisy karne, obowiązujące w województwach Poznańskim i Pomorskim oraz górnośląskiej części województwa śląskiego.

Główne artykuły tej ustawy dotyczącej kar administracyjnych brzmią następująco:

Art. 1. Grzywny (jako środki karne, dyscyplinarne, porządkowe, sądowo- i administracyjno-egzekucyjne), nawiązki i wynagrodne, granica upoważnień organów władz administracyjnych do zagrażania grzywnami lub nakładania grzywien w drodze administracyjnej, tudzież granice upoważnień organów władzy dyscyplinarnej do nakładania grzywien w drodze dyscyplinarnej (porządkowej), zawarte w ustawach i rozporządzeniach, wydanych przed dniem 8 stycznia 1919 r. podwyższa się dziesięć tysięcy razy w stosunku do kwoty pierwotnej.

Art. 3. Ustęp 2 § 13 pruskiej ustawy o kradzieżach leśnych z dnia 15 kwietnia 1878 r. (Zb. Ust. str. 222) otrzymuje brzmienie następujące:

„Kwotę od dziesięciu tysięcy do pięćdziesięciu tysięcy marek polskich należy uważać za równą jednodniowej karze więzienia.”

Art. 4. W § 6 pruskiej ustawy o policji polnej i leśnej z dnia 1 kwietnia 1880 r. (Zb. Ust. str. 231) wstępuje w miejsce kwoty dotychczasowej — kwota stu tysięcy marek polskich.

Art. 7. W zdaniu 1 ustępu 3 § 1 pruskiej ustawy o wydawaniu policyjnych rozporządzeń karnych z powodu wykroczeń z dnia 23 kwietnia 1883 r. (Zb. Ust. str. 65) wstępuje w miejsce kwoty dotychczasowej — kwota trzystu tysięcy marek polskich.

Art. 8. Upoważnia się Radę Ministrów do wprowadzenia zmian w kwotach pieniężnych, określonych w niniejszej ustawie oraz w przepisach karnych, ogłoszonych po 8 stycznia 1919 r., choćby po wejściu w życie niniejszej ustawy, o ile przepisy szczególne takiego upoważnienia nie przyznają innej władzy; przepis art. 9 stosuje się odpowiednio.

Art. 9. Ustawa niniejsza wchodzi w życie w województwach Poznańskim i Pomorskim po upływie 14 dni po dniu ogłoszenia, a w górnośląskiej części województwa śląskiego z dniem 1 listopada 1923 r., lecz nie

stosuje się do przestępstw, popełnionych przed jej wejściem w życie.

Na te przepisy zwracam uwagę pp. burmistrzom i komisarzom obwodowym podkreślając, że powyższą ustawą podwyższone zostały 10 000-krotnie 1) wysokość grzywien zagrożonych ustawami i rozporządzeniami wydanymi przed 8 stycznia 1919. A zatem tam, gdzie odnośna ustawa czy rozporządzenie grozi np. grzywną 100 mk., grzywna ta wynosić będzie 1.000.000 mk. i do tej wysokości wolno grzywny nakładać; 2) granice upoważnień organów władz administracyjnych (także i władz policyjnych) do zagrażania grzywnami lub nakładania grzywien w drodze administracyjnej, o ile pochodzą z czasu z przed 8 stycznia 1919. A zatem w zastosowaniu § 132 ustawy o ogólnym zarządzie kraju z 30. 7. 1883 Starosta będzie mógł obecnie celem wymuszenia czynności grozić grzywną i nałożyć grzywnę do wysokości 1.500.000 mk., komisarze obwodowi zaś i burmistrz do 600.000 mk., a sołtysi do 50.000 mk. (odnośne upoważnienia pochodzą mianowicie jeszcze z przed roku 1919).

Natomiast, o ile jakaś ustawa lub rozporządzenie groźące grzywną wyszło po 8 I. 1919 (np. ustawa o lichwie i spekulacji, ustawa przeciwalkoholowa) grzywny te nie zostały na razie podwyższone, lecz art. 8 ustawy upoważnia do takiego podwyższenia Radę Ministrów, co zapewne w najbliższym czasie nastąpi. Odtąd też Rada Ministrów będzie mogła nawet zmieniać i wysokość grzywien zawartych tak w powyższej ustawie jak w ogóle wszelkich kar pieniężnych bez konieczności uchwalania w tym celu ustawy.

Krotoszyn,
Pleszew, dnia 21 września 1923 r.

Starosta Dr. Dalbor.
Starosta Kutzner.

Karygodne wybryki na drogach publicznych.

Przepisy porządkowe na drogach publicznych są w wielu wypadkach przez ludność lekceważone lub rozmyślnie przekraczane. W szczególności mnożą się wypadki karygodnych wybryków przeciwko przejeżdżającym samochodom ze strony dzieci i wyrostków po wsiach, a nawet w miastach, przyczem ludność dorosła przypatruje się wybrykom tym zupełnie obojętnie i nie przeciwdziałaj. Do szczególnie niebezpiecznych przekroczeń należy układanie dużych kamieni na drodze, obrzucanie ziemią i kamieniami jadących i rozmyślnie nieusuwanie się z drogi przed nadjeżdżającym samochodem nie tylko pieszych ale i zaprzęgów.

Stwierdzonem również zostało, że przepisy o wymijaniu i wyprzedzaniu i wogóle przepisy jazdy (art. 4. ustawy z dn. 7 października 1923 r. Dz. Ust. Nr. 46 poz. 407) nie są należycie przestrzegane. W szczególności często zdarzają się wypadki pozostawiania na drodze przyjazdach etc. koni bez dozoru i spanie nożniców na furach. Konwoje nie trzymają się jednej linii i zagradzają całą drogę.

Taki stan rzeczy naraża na poważne niebezpieczeństwo jadących jak i mieszkańców przydrożnych i może być powodem poważnych wypadków, wobec czego w interesie bezpieczeństwa i porządku publicznego bezwzględnie nie może być tolerowany.

W myśl art. 25 ustawy z dn. 7. X. 1921 r. za szkody wyrządzone na drogach publicznych przez nieletnich odpowiadają ich rodzice względnie w razie niewykrocia sprawcy, solidarnie odpowiedzialność majątkową ponosi cała wieś, osada lub miasto. Do szkód takich należy zaliczać także wykroczenia, zmieniające nawierzchnię drogi, jak układanie kamieni i sypanie potłuczonego szkła.

W b. dzielnicy pruskiej przekroczenia ustawy z dnia 7. X. 1921 r. o przepisach porządkowych na drogach publicznych (Dz. Ust. Nr. 89. poz. 656) w myśl art. 22. ustęp 4 podlegają karom wymierzonym przez Sądy powiatowe, które co do wysokości kary stosują przepis art. 21. powołanej ustawy.

W wypadkach mniejszej wagi należy stosować postanowienia § 453-458 procedury karnej, orzekając grzywnę do wysokości 10.000 mk. w nakazie karnym miejscowej władzy policyjnej (w miastach burmistrz w gminach wiejskich Komisarz obwodowy).

Polecam oganom P. P. pilne nadzorowanie porządku na drogach i bezwzględne wysledzanie i pociąganie do odpowiedzialności winnych, a to tak w interesie ładu publicznego jak i kultury naszej, która w razie pobłażania wykryków musiałaby doznać obniżenia.

Władzom policyjnym zaś polecam bezwzględne karanie administracyjne grzywnymi (które zapewne w najbliższym czasie będą znacznie podwyższone) względnie oddawanie przekroczeń na drogę sądową.

Krotoszyn,
Pleszew, dnia 22 września 1923 r.

Starosta: Dr. Dalbor
Starosta: Kutzner.

Zmiana regulaminu opodatkowania zabaw w mieście Krotoszynie.

Na mocy uchwał Korporacji miejskich dnia 2. 8. 1923 zmienia się regulamin dot. opodatkowania zabaw w obwodzie miasta Krotoszyna jak następuje:

- § 1. otrzymuje następujące brzmienie:
- L. 4. od koncertów lub przedstawień teatralnych i kinematograficznych 10% ceny biletu,
- L. 7. za utrzymanie automatu grającego lub innego mechanicznego instrumentu muzycznego włącznie gramofonów jakie ustawione są na dworcach lub po innych budynkach i miejscach publicznych albo też w gospodach i wyszynkach płaci się rocznie: jeżeli wartość automatu lub instrumentu grającego nie wynosi więcej aniżeli 1.500,00 mk. 50,00 mk., jeżeli wartość wynosi więcej aniżeli: 1.500,00, lecz nie więcej niż 3.000,000 80,000 mk., 3.000,000, lecz nie więcej niż 6.000,000 100,000 mk., 6.000,000,

lecz nie więcej niż 10.000,000 150,00 mk., jeżeli wynosi więcej niż 10.000,000, 300,000 mk.

Skoro pobiera się podatek na mocy powyższych przepisów rocznie, natenczas nie można takowego obliczać osobno podług dni.

Wszystkie inne stawki podatkowe podnosi się 10 krotnie.

Krotoszyn, dnia 7 września 1923 r.

Magistrat.
Klemczak.

Obwieszczenie.

Na podstawie § 4 ustawy łowieckiej z dnia 15 lipca 1907 i § 117 ustawy o ogólnej administracji krajowej z 30 lipca 1883 r. przedłuża się porę ochronną dla drożdżów (kwiczolów) do 30-go września r. b. włącznie.

Poznań, dnia 18 września 1923 r.

Wojew. Sąd Administracyjny.

Zezwolenie na kwestę.

Pan Wojewoda Poznański zezwolił Ks. proboszczowi Tylewskiemu w Domaślawku pow. Wągrowiecki na dalsze zbieranie składek na ob-

szarze Województwa Poznańskiego (z wyłączeniem powiatu Czarnkowskiego) na dalszy okres dwumiesięczny t. j. do 15 listopada br. włącznie celem zebrania funduszy na ukończenie budowy w Domaślawku.

Osoby kwestujące winny posiadać osobiste legitymacje z fotografjami, niniejsze pozwolenie i ponumerowane listy składowe, poświadczone przez Urząd policyjny.

Krotoszyn, dnia 20 września 1923 r.

Zarazy zwierzęce.

Pomiędzy trzodą chlewną gospodarza Stanisława Olejniczaka w Ludwinie stwierdzono urzędowo różycę. Wśród trzody gospodarza Pawła Müllera w Sowinie Błotnej różycza wygasła.

Pleszew, dnia 18 września 1923 r.

Komisarz Obwodowy Graja.

Pomiędzy trzodą gospodarza Franciszka Naoszewieckiego w Woli duchownej wybuchła różycza.

Czermin, dnia 18 września 1923 r.

Komisarz Obwodowy Gebel.

Ogłoszenia prywatne.

DRUKARNIA POLSKA

Telefon 47.

Krotoszyn, ul. Koźmińska 16.

Telefon 47.

Wykonuje wszelkie prace w zakresie drukarstwa wchodzące jako to:

SPRAWOZDANIA ROCZNE, ZAPROSZENIA ŚLUBNE

LISTY KUPIECKIE, KARTY POLECAJĄCE,

POCZTÓWKI, BILANSE, TABELE,

PLAKATY, KOPERTY,

KATALOGI,

BROSZURY

i t. d.

HURT.

525

BARDZO KORZYSTNE DLA DETALISTÓW!
Skład manufaktury i towarów krótkich
„ZŁOTA POPKOWA“

DETAIL.

J. PRAWER i W. MILGROM BYDCOSZCZ, ul. Kościelna 4
Telefon 1049

poleca WSZELKIE TOWARY i TO: MANUFAKTURE, TOWARY KRÓTKIE,
WEŁNE, PONCZOCHY, NICI, TRYKOTAZE, oraz SWEATRY WEŁNIANE
WŁASNEGO WYROBU, po cenach najtańszych i dogodnych warunkach.

DETAIL.

HURT.

KOMUNIKAT.

Poznaj siebie! Jeżeli chcesz poznać kim jesteś? kim być możesz? swój charakter, zdolności i przeznaczenie, jeżeli cierpisz moralnie i nie znasz wyjścia, jeżeli Ci brak energii i równowagi, jeżeli nie wiesz jak żyć i postępować, aby zwycięsko przeciwstawić się losowi, zwróć się do p. Szyllera-Szkolnika, człowieka ogromnego doświadczenia życiowego, znawcy dusz, autora prac naukowych, napisz własnoręcznie imię, rok, miesiąc urodzenia, kawaler, żonaty, wdowiec, ile osób najbliższej rodziny; na tych danych otrzymasz listem poleconym naukową szczegółową analizę charakteru, określenia ważniejszych zdarzeń życiowych, odpowiedzi na szerzenie zadane pytania, również horoskop ułożony przez słynne medium Miss Evigny, do tego najnowszy utwór Szyllera-Szkolnika: książkę „Tajemnice powodzenia”. Rady, wskazówki, uwagi, jak żyć, postępować, aby osiągnąć powodzenie, dobrobyt, niezależność, zadowolenie moralne. Analizę, horoskop i książeczkę „Tajemnice powodzenia” wysyła się po otrzymaniu Mk. 50 tysięcy. Osobiście przyjmuje 12-7 pp. Doświadczenia naukowe p. Szyllera-Szkolnika zaszczycone chwalebny protokółami naukowych towarzystw Warszawy, świadectwami najwybitniejszych powągliwista lekarskiego i odezwaniami prasy. Książki nadzwyczaj ciekawej treści naukowo-pouczającej. Katalog ilustrowany darmo. Na przysyłkę dołączyć znaczek pocztowy. Adres: Warszawa, Psycho-Grafolog Szyller-Szkolnik, Piękną 25 m/89, Telefon 506-09. 539

WĘGIEL

Dąbrowiecki i Górnosłański z głębokich kopalni.

NAWOZY SZTUCZNE i DRUT KOLCZASTY

dostarcza terminowo i najtaniej.

N A B Y W A :

ZBOŻE i WEŁNĘ

płaci najwyższe ceny.

Tow. Handlowe „PALIWO“

KALISZ, Aleje Józefiny nr. 9 w gm. Banku Ziemi Kaliskiej.

ZIEMNIAKI JADALNE

KUPUJE

P. SCHIAVONETTI

HURTOWNIA ZIEMNIAKÓW
PLESZEW. NR. TELEF. 35.

530

KAMIENIE

KRZEMIENIOWE do mielenia zboża
od 16—36 cali detalicznie i hurtownie

poleca ze składu

Fa. FR. KACZMAREK, KROBIA.

536

Ogłaszajcie

w

ORĘDOWNIKU
URZĘDOWYM